

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Integraal Maatregelenplan Zuidlaardermeer Nummer: Bestuursstukken\2946	Agendapunt: 8
--	----------------------

DB: Ja 10-09-2019	BPL: Ja 25-9-2019	FAZ: Ja 25-9-2019	VVSW: Ja 25-9-2019	AB: Ja 9-10-2019
-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	------------------------------	----------------------------

Opsteller: Sander Dijk, 0598-693617 Beleid, Projecten en Laboratorium	Opdrachtgever: Jelmer Kooistra	Portefeuillehouder: Fien Heeringa
---	--	---

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch ☒ Juridisch ☒ Financieel ☐ Staf ☒ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging

Externe betrokkenen: provincies Drenthe en Groningen, Het Drentse en Het Groninger Landschap, gemeenten Groningen, Tynaarlo en Midden-Groningen, Vereniging Recreatiebelangen Zuidlaardermeer	Reden: Het integraal maatregelenplan voor het Zuidlaardermeergebied is onder leiding van het waterschap, maar in samenwerking met deze gebiedspartners opgesteld.
---	---

Samenvatting: Voor het Zuidlaardermeergebied gelden meerdere beleidsopgaven van verschillende overheden en partijen. Deze zijn geïnventariseerd en hiermee zijn integrale maatregelen opgesteld. Het plan is niet juridisch bindend is, maar wordt in de komende jaren wel in samenwerking uitgewerkt. In de vorm van meerdere projecten wordt hiermee invulling gegeven aan de gestelde opgaven. Gezamenlijke formulering van de maatregelen en gezamenlijke uitwerking en uitvoering biedt voordelen. Hiernaast is in de maatregelen rekening gehouden met de effecten van relatieve peilverlaging als gevolg van bodemdaling door aardgaswinning. Bij het opstellen van het maatregelenplan is ook gekeken naar wensen en ontwikkelingen in recreatie en toerisme.

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Ja Als onderdeel van de programmafinanciering van het WBP is voor het Zuidlaardermeer een krediet van € 2.565.000 beschikbaar gesteld. Hieruit kunnen de voorbereidingskosten gedekt worden. Zodra de projectplannen voor het inrichten van de oevers (1a) en het creëren van luwe zones (2) verder zijn geconcretiseerd zal een aanvullend krediet gevraagd worden. Omdat in de planfase minder kosten zijn gemaakt, valt € 340.000,- vrij in de exploitatiebegroting.

AB Voorstel: - Instemmen met het Integraal Maatregelenplan Zuidlaardermeer;

Bestuursvoorstel

- Instemmen met het voorbereiden van de maatregelen 1a en 2.

Bijlagen: Ja

– Integraal Maatregelenplan Zuidlaardermeer

Ter inzage (bestuursnet): Nee

Onderwerp(en):

–

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

Inleiding

Om nadelige gevolgen van bodemdaling door aardgaswinning te compenseren en om beleidsdoelen van het waterschap voor het Zuidlaardermeergebied zoals KRW en WB21 te behalen, zijn maatregelen nodig. Hierover is in de afgelopen jaren overleg gevoerd met betrokken overheden, organisaties en belanghebbenden. De uitkomst is een integraal maatregelenplan. De opgenomen maatregelen geven invulling aan de doelen van het waterschap en andere partijen. De doelen komen onder andere voort uit de Kaderrichtlijn Water, Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland en recreatief-toeristische ontwikkelingen. De in het plan opgenomen maatregelen kunnen de komende jaren in de vorm van projecten worden uitgevoerd. Een aantal maatregelen is gericht op fysieke aanpassing op en rond het meer, andere maatregelen hebben de vorm van aanvullend onderzoek. In dit voorstel wordt het Integraal Maatregelenplan Zuidlaardermeer aan het Algemeen Bestuur voorgelegd. Daarnaast is het voorstel om de voorbereiding van uitvoering van twee van de maatregelen te starten.

Voorgeschiedenis/eerdere besluitvorming/beheerplan

Relatieve peildaling Zuidlaardermeer

Het waterpeil in de Eemskanaal-Dollardboezem (EKDB) moet gelijke tred houden met de bodemdaling die door gaswinning optreedt. Hiervoor is de afgelopen jaren het boezempeil al verlaagd van NAP +0,62m tot het huidige peil van NAP+0,53m. Om toekomstige bodemdaling ook te kunnen volgen is verdere peilverlaging nodig. Hiervoor lopen op dit moment onderzoeken en een peilbesluit volgt later. Wat hieruit al wel duidelijk is, is dat de peilverlaging de bodemdaling in de stad Groningen volgt. Rond het Zuidlaardermeer daalt de bodem echter minder hard dan in de kern van het bodemdalingsgebied. Daarbij daalt de bodem aan de zuidkant van het meer minder dan de noordzijde. Doordat het Zuidlaardermeer deel uitmaakt van de EKDB daalt het peil daar op termijn meer dan dat de bodem daalt. Dit heeft een relatieve peildaling tot gevolg. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor het watersysteem en de natuurwaarden in het gebied. Dit zal moeten worden gecompenseerd.

Onderzoek pandscheiding

Een aantal jaren geleden is een langdurige studie gedaan naar mogelijke compenserende maatregelen. Uit de studie van 25 jaar geleden bleek dat de bouw van een pandscheiding(sluis/stuw) ten noorden van het Zuidlaardermeer de beste oplossing was. Door gewijzigde omstandigheden en inzichten is in 2016 de aanleg van deze pandscheiding onderzocht en naast een pakket aan andere compenserende maatregelen gelegd. Naar aanleiding van de studie en in overleg met betrokken partijen is echter geconcludeerd dat deze pandscheiding te kostbaar is en teveel nadelige neveneffecten met zich mee brengt. Zo kunnen bij het aanbrengen van een extra barrière bijvoorbeeld vissen niet meer vrij migreren en wordt de scheepvaart belemmerd. Besloten is om andere maatregelen te nemen. Met de Commissie Bodemdaling door Aardgaswinning is afgesproken dat het waterschap maatregelen formuleert die zoveel mogelijk samen gaan met ingrepen voor andere doelen zoals de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Kaderrichtlijn Water

Voor het waterlichaam Zuidlaardermeer zijn waterkwaliteitsdoelen gesteld. Uiteindelijk moet het meer een gezond en robuust watersysteem hebben. Om deze doelen te bereiken zijn maatregelen nodig. Deze zijn in 2018 verder onderbouwd door het opstellen van watersysteemanalyses en modelberekeningen. In grote lijnen komt het er op neer dat er meer ondiepe plekken moeten zijn waar

Bestuursvoorstel

vegetatie zich kan ontwikkelen. Deze ondiepe delen moeten beschermd zijn tegen invloeden van wind- en golfwerking door luwte te creëren. De opdracht is om deze maatregelen uit te voeren en om in 2027 te voldoen aan de gestelde waterkwaliteitsdoelen.

Huidige situatie/analyse van het probleem

Het Zuidlaardermeergebied is een gebied waar veel partijen en onderwerpen elkaar raken. Zo ligt het in twee provincies en drie gemeenten, zijn er twee landschapsbeheerders, zijn er veel eigenaren en gebruikers en moet er een balans zijn tussen natuurwaarden en de benutting en beleving daarvan. De opdracht van het waterschap om maatregelen te treffen ter verbetering van het watersysteem (waterkwaliteit en waterkwantiteit) en om nadelige gevolgen van bodemdaling te compenseren speelt zich dus af in een breed speelveld. Om een goed beeld te krijgen van de context en om meerwaarde te kunnen creëren, heeft het waterschap het voortouw genomen om een gezamenlijk en integraal plan te maken voor het Zuidlaardermeergebied. In hoofdlijnen zijn hierbij na inventarisatie de volgende opgaven en wensen geïdentificeerd: waterkwaliteitsverbetering (KRW), vergroting waterbergingscapaciteit (WB21), compensatie van relatieve peildaling (als gevolg van bodemdaling), natuurontwikkeling (Natuur Netwerk Nederland (NNN) en Natura2000), verbetering recreatieve ontsluiting en beleving, een gezonde toeristische sector.

Met vertegenwoordigers van de partijen met opgaven en/of wensen is in de vorm van een projectgroep de inventarisatie besproken en is een integraal maatregelenplan opgesteld. De hoofdlijnen van dit plan zijn in januari van dit jaar voorgelegd aan belanghebbenden tijdens een gebiedsavond. Opmerkingen en aanvullingen die daaruit voort kwamen zijn zover mogelijk meegenomen in het plan. Het ontwerp van het plan is in maart besproken in een bestuurlijk afstemmingsoverleg. Hierbij hebben de bestuurders ingestemd met de lijn van het plan en hun eigen inbreng. Het plan is echter geen juridisch bindend document. In dit overleg is wel aangekondigd dat het waterschap het plan door het Algemeen Bestuur vast laat stellen. De andere partners stellen het plan niet formeel vast, maar onderschrijven het bestuurlijk wel en hebben uitgesproken de verdere uitvoering in samenwerking op te willen pakken.

Beschrijving en onderbouwing/oplossing /plan en eventuele alternatieven

Integraal maatregelenplan

In het Integraal Maatregelenplan Zuidlaardermeer (IMZ) is opgenomen welke doelen er voor het gebied gelden en met welke maatregelen dit kan worden ingevuld. In het plan zijn zes maatregelen opgenomen die een samenhangend pakket vormen, waarmee doelen van de partners worden ingevuld. Deze maatregelen worden in de komende jaren elk als zelfstandig project opgepakt. De maatregelen zijn in het kort:

- 1a *Inrichten oevers Zuidlaardermeer*: in totaal wordt 60 ha oever zo ingericht dat deze fungeert als ondiep moerasgebied. Hiervoor moeten grote delen worden afgeplagd of afgegraven. Deze maatregel geeft invulling aan KRW, N2000 en WB21. Om relatieve peildaling op termijn te kunnen compenseren worden deze gebieden lager aangelegd. De extra kosten hiervan worden geclaimd bij de Commissie Bodemdaling.

Bestuursvoorstel

- 1b *Inrichting Wolfsbarge-Zuid*: als invulling van de NNN-opgave moet nog een gebied van ca. 25 ha worden ingericht als natte natuur. Het gebied wordt daarvoor ontpoldert. Hiervoor is eerst aankoop van de grond nodig. Deze maatregel geeft invulling aan NNN, N2000, KRW, WB21, recreatieve ontsluiting.
- 2 *Creëren luwe zone Zuidlaardermeer*: om plantengroei in de ondiepe delen van het meer te bevorderen is het nodig dat luwte ontstaat. Dit kan door het aanleggen van fysieke bescherming tegen wind- en golfwerking. Deze maatregel geeft invulling aan KRW, N2000. In het ontwerp kan rekening worden gehouden met wensen vanuit recreatie en toerisme.
- 3 *Verkenning versterken toeristisch-recreatieve voorzieningen*: om wensen en ontwikkelingen vanuit toerisme en recreatie aan te kunnen laten sluiten bij andere maatregelen in het plan, is een goede verkenning nodig. Hieruit moeten concrete koppelkansen volgen.
- 4 *Nulmeting oeverconstructies en steigers*: om het effect van toekomstige waterpeilaanpassingen ten gevolge van bodemdaling op oeverconstructies en steigers aan te kunnen tonen is een opname van de uitgangssituatie nodig. Inmiddels is met de Commissie Bodemdaling afgesproken dat deze opname wordt gedaan vlak voor het instellen van een lager boezempeil. De kosten van de inventarisatie worden dan geclaimd bij de Commissie Bodemdaling.
- 5 *Onderzoek afname vaardiepte & bevaarbaar oppervlak*: doordat de toekomstige waterpeilverlaging van de boezem en daarmee het meer groter is dan de bodemdaling in het Zuidlaardermeergebied, zal op termijn de vaardiepte op het meer met een aantal centimeters afnemen. Hiermee wordt ook het bevaarbaar oppervlak kleiner. Een haalbare oplossing hiervoor is nog niet voor handen. De komende tijd wordt aanvullend onderzoek gedaan en worden mogelijkheden verkend. Hierbij zullen alle relevante partijen betrokken worden, omdat we streven naar een gezamenlijk gedragen oplossing. De kosten van de onderzoeken en het gebiedsproces worden geclaimd bij de Commissie Bodemdaling.

Deze zes maatregelen worden de komende jaren in de vorm van afzonderlijk projecten opgepakt. Hiervoor staan verschillende partijen aan de lat: voor maatregelen 1a, 2 en 4 is dit het waterschap; voor 1b is de provincie Groningen verantwoordelijk voor grondaankoop en planuitwerking; van maatregel 3 is de gemeente Groningen de trekker en de gemeente Midden-Groningen verzorgt de begeleiding van het proces van maatregel 5.

Claim bodemdaling

Bij de maatregelen 1a, 4 en 5 speelt de bodemdaling een rol. Inmiddels is hiervoor door het waterschap en de gemeente Midden-Groningen een claim neergelegd bij de Commissie Bodemdaling. Hierbij is een verzoek gedaan voor het verstrekken van financiële middelen voor een deel van de kosten van het voorbereiden van maatregel 1a (€ 100.000,-) en het volledig uitvoeren van maatregel 5 (€ 100.000,-). Voor het uitvoeren van maatregel 4 volgt op termijn een verzoek voor € 75.000,-.

Risico's en kansen

Het tot stand komen van het integraal maatregelenplan heeft veel tijd en inspanning gekost. Dit komt mede door de complexiteit, zowel inhoudelijk als bestuurlijk. Er is veel tijd genomen voor het proces, dat heeft geresulteerd in een gezamenlijk plan. Bepalend hierbij was de inzet van het waterschap, die een groot belang heeft vanwege de tijdsdruk van de KRW-opgaven. Om bij de uitvoering van het plan

Bestuursvoorstel

in de verschillende projecten met diverse verantwoordelijk partijen overzicht te behouden, om koppelkansen te kunnen benutten en om de belanghebbenden goed te blijven betrekken, is een centrale aansturing een must. Op dit moment is er geen overkoepelend overleg dat deze rol kan vervullen. Op dit moment denken de partijen in de projectgroep na over een passend gremium.

Op dit moment kan niet ingeschat worden wat de gevolgen zijn van het vervallen van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Bij de verder uitwerking van de maatregelen wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de stikstofuitstoot.

Extern betrokkenen/extern overleg

Onder leiding van het waterschap heeft een projectgroep gewerkt aan de inventarisatie van opgaven en het opstellen van het maatregelenplan. In deze projectgroep hebben de volgende partijen zitting:

- Provincie Drenthe
- Provincie Groningen
- Het Drentse Landschap
- Het Groninger Landschap
- Gemeente Groningen (voor 1-1-2019 gemeente Haren)
- Gemeente Midden-Groningen (voor 1-1-2018 gemeente Hoogezand-Sappemeer)
- Gemeente Tynaarlo
- Vereniging Recreatiebelangen Zuidlaardermeer (vanaf mei 2019)

Er zijn veel particuliere en georganiseerde belanghebbenden in en rond het Zuidlaardermeer. Deze zijn voor een informatieavond in januari 2019 uitgenodigd en hebben achteraf informatie ontvangen. Het is van belang dat deze partijen bij de verdere uitvoering van de maatregelen betrokken blijven.

Voordat een claim is ingediend bij de Commissie Bodemdaling is door waterschap en gemeente Midden-Groningen overleg gevoerd met het secretariaat van de commissie. Dit heeft gezorgd voor een aanscherping in de claim. Overleg met het secretariaat vormt een goede basis voor een kansrijke claim.

Financiën

In het WBP 2016 – 2021 is ten aanzien van het Zuidlaardermeer financieel het volgende geregeld:

- Als onderdeel van de programmafinanciering van het WBP is een totaalkrediet beschikbaar gesteld van € 2.565.000,-. Dit krediet is bedoeld voor de KRW-maatregelen aanleg van rietoevers / luwte lagune (€ 800.000,-) en de herinrichting van Wolfsbarge II1 (€ 1.765.000,-);
- Voor het opstellen van een inrichtingsplan inclusief onderzoek naar aanvullende maatregelen voor het Zuidlaardermeer is in de exploitatiebegroting € 400.000,- opgenomen;
- Eventuele aanvullende inrichtingsmaatregelen – die mogelijk uit het inrichtingsplan naar voren zouden kunnen komen – is destijds in het WBP als “p.m.” opgenomen, vanwege de voorziene uitvoering hiervan in de planperiode 2022-2027.

¹ In het maatregelenplan wordt dit plan nu Wolfsbarge-Zuid genoemd.

Bestuursvoorstel

Nu het onderzoek met dit voorstel (en het maatregelenplan) is afgerond is duidelijk geworden welke maatregelen nodig zijn en wat de hieraan verbonden kosten worden.

Voor het inventariseren van plannen, belangen en wensen rond het meer en voor het opstellen van het maatregelenplan zijn kosten gemaakt door het waterschap: ca. € 60.000,-. Deze kosten zijn betaald vanuit de voor het Zuidlaardermeer beschikbare onderzoeksbudget op de exploitatiebegroting. De gemaakte kosten worden voor 50% gesubsidieerd door het EU Interreg North Sea Region project Canape². Het resterende budget in de exploitatiebegroting voor het Zuidlaardermeer van € 340.000,- kan komen te vervallen.

Voor het uitvoeren van KRW-maatregelen is door ons als A-krediet destijds (in 2015) rekening gehouden met € 2.565.000,-. Alhoewel er in dit maatregelenplan een recentere raming per maatregel is gemaakt, kan pas na verdere planvoorbereiding en ontwerp een betrouwbare begroting worden gemaakt. De komende tijd zal het waterschap in overleg gaan met gebiedspartners om te kijken of zij een bijdrage aan de financiering van de uitvoeringsprojecten kunnen leveren. Ook wordt actief gezocht naar subsidies.

Voorlopig ziet het kostenoverzicht van de maatregelen inclusief de bijdragen van de partijen er als volgt uit:

Maatregel	Kosten	Financiering
1a - inrichting oevers	€ 4.302.000	€ 2.953.000 waterschap Hunze en Aa's € 1.099.000 Commissie Bodemdaling € 250.000 subsidie Interreg Canape
1b - inrichting Wolfsbarge-Zuid	€ 1.351.000 ³	De verdeling van de kosten tussen waterschap en provincie Groningen wordt nader bepaald en is o.a. afhankelijk van het ontwerp
2 - creëren luwe zones	€ 1.027.000	€ 1.027.000 waterschap Hunze en Aa's
3 - verkenning toerisme/recreatie	€ 50.000	Provincies, gemeenten en landschappen elk 1/7 deel
4 - nulmeting oevers en steigers	€ 75.000	€ 75.000 Commissie Bodemdaling
5 - onderzoek afname vaardiepte	€ 100.000	€ 100.000 Commissie Bodemdaling

Maatregel 3 wordt gezamenlijk bekostigd door de andere partners. Maatregelen 4 en 5 worden volledig vergoed door de Commissie Bodemdaling.

Zoals eerder al opgemerkt is voor drie van de zes maatregelen reeds een claim ingediend bij de Commissie Bodemdaling. Eind september volgt hierop een reactie van de commissie. Bij honorering

² Canape is een project onder het Interreg programma North Sea Region van de EU. Hunze en Aa's neemt hieraan deel. Partners uit het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Denemarken, Vlaanderen en Nederland delen kennis over herstel en behoud van veenlandschappen.

³ inrichtingskosten, excl. grondaankoop. Financiering van aankoop ligt bij de provincie Groningen

Bestuursvoorstel

van de ingediende claim kunnen verzoeken tot vergoeding van de daadwerkelijk gemaakte kosten achteraf worden ingediend.

Zoals het kostenoverzicht er nu uit ziet is de bijdrage van het waterschap in de kosten € 3.980.000,-. In dit bedrag is nog geen rekening gehouden met ons aandeel in de inrichting van Wolfsbarg-Zuid. Dit bedrag is hoger dan het beschikbaar gestelde krediet van € 2.565.000,- voor het Zuidlaardermeer.. Dat is te verklaren omdat nu het onderzoek naar aanvullende maatregelen is afgerond en duidelijk is geworden dat er meer gedaan moet worden. De hiervoor genoemde “p.m.” post is hiermee ingevuld. Daarnaast betreft de raming de bruto kosten. We zoeken nog actief naar subsidies en proberen nog bijdragen van partners te krijgen. De nieuwe raming nemen we op bij de eerstvolgende actualisatie van de MJl in de meerjarenraming 2021 – 2024. Dit doen we als er meer duidelijkheid is over de uitgewerkte ontwerpen voor maatregelen 1a en 2 en ons aandeel in Wolfsbarg-Zuid. Dan zal er ook duidelijkheid zijn over het aandeel van de partners.

De verdere uitwerking van maatregelen 1a en 2 pakt Hunze en Aa's al op. Voor het verdere onderzoek en de planvorming voor deze inrichtingsprojecten is een voorbereidingskrediet nodig. Hiervoor is voor maatregel 1a € 300.000,- en voor maatregel 2 € 100.000,- nodig. Deze voorbereidingskosten zijn onderdeel van de hierboven genoemde projectkosten. Van de voorbereidingskosten voor maatregel 1a kan achteraf bij de Commissie Bodemdaling € 100.000 terug worden gevraagd⁴. Per saldo is voor de voorbereiding dus € 300.000,- nodig. Hiervoor kan een deel van het al beschikbare programmakrediet voor het Zuidlaardermeer worden aangewend. De voorbereiding mondt uit in een AB-voorstel waarin wordt gevraagd het uiteindelijke krediet beschikbaar te stellen. Het initiatief voor de overige maatregelen ligt bij onze partners.

Wettelijke kader/juridische procedure/inspraak

Het met de gebiedspartners gezamenlijk opgestelde Integraal Maatregelenplan Zuidlaardermeer is geen juridisch bindend document. Wel vormt het een gezamenlijk vertrekpunt voor verdere samenwerking bij uitwerking van concrete projecten voor het gebied. Dit is door de bestuurders zo afgesproken in het bestuurlijk afstemmingsoverleg op 12 maart 2019.

Over het concept maatregelenplan is op 29 januari 2019 een informatieavond georganiseerd voor belanghebbenden. Met de opbrengst van deze avond is het plan aangevuld. Het plan is echter geen bindend document. De belanghebbenden is aangegeven dat voor de uit het plan voorkomende projecten afzonderlijke procedures worden doorlopen. Op die momenten kunnen belanghebbenden formeel eventuele zienswijzen kenbaar maken.

Communicatie

In het bestuurlijk afstemmingsoverleg in maart is door alle partijen aangegeven dat communicatie over het maatregelenplan, maar zeker ook het vervolg daarop belangrijk is en zorgvuldig moet plaatsvinden. De gemeente Midden-Groningen heeft daarbij aangegeven de coördinatie voor de communicatie op zich te willen nemen. De organisatie van en de communicatie rondom de

⁴ onder voorbehoud van honorering van de claim door de Commissie Bodemdaling

Bestuursvoorstel

inspraakavond van januari is door het waterschap verzorgd. De bedoeling is dat verdere communicatie gecoördineerd door Midden-Groningen en via de projectgroep loopt.

Uitvoering/tijdspad

Nu het maatregelenplan is opgesteld, kunnen de verschillende maatregelen in hun eigen tempo worden opgepakt. Onderstaand een globale planning per maatregel. De groene blokjes geven de voorbereiding weer en de blauwe blokjes de uitvoering.

Maatregel	Trekker	2019				2020				2021				2022			
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
1a - inrichting oevers	ws Hunze en Aa's	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
1b - Wolfsbarge-Zuid	prv Groningen	afhankelijk van grondverwerving															
2 - creëren luwe zones	ws Hunze en Aa's	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
3 - verkenning recreatie	gem Groningen		■	■	■	■	■	■	■								
4 - nulmeting oevers	ws Hunze en Aa's	afhankelijk van peilbesluit EKDB															
5 - onderzoek vaardiepte	gem Midden-Groningen		■	■	■	■	■	■	■								

In 2019 is het waterschap al begonnen met eerste voorbereidingen voor maatregelen 1a en 2. Hiervoor wordt in het najaar van 2019 de daadwerkelijke planvorming opgepakt. Hierover ruime afstemming gezocht met partners en belanghebbenden. Uitkomsten van maatregelen 3 en 5 worden hierbij als input meegenomen. In 2020 zullen de ontwerpplannen voor 1a en 2 gereed zijn, die de formele procedures kunnen doorlopen. In 2021 en 2022 vindt uitvoering plaats.

Voorstel

- Instemmen met het Integraal Maatregelenplan Zuidlaardermeer;
- Instemmen met het voorbereiden van de maatregelen 1a en 2.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf